

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Det talte ord gælder

Anledning: Besvarelse af samrådsspørgsmål D og G om
omlægning af ældremilliarden til bloktilskud

Tid og sted: Den 10. november, kl. 14.30-16.00 på
Christiansborg

Samrådsspørgsmål D:

”Hvordan forventer ministeren, at omprioriteringsbidraget i kombination med regeringens omlægning af ældremilliarden til det kommunale bloktilskud, vil påvirke de kommuner med mange ældre borger som, jf. svar FIU alm.del – spm. 13, står til at miste midler fra ældremilliarden?”

Svar på samrådsspørgsmål D:

[Omprioriteringsbidraget]

- Regeringen har taget initiativ til et omprioriteringsbidrag.
- Med omprioriteringsbidraget styrker vi mulighederne for at omprioritere på tværs af sektorerne – samtidig med, at det understøtter løbende effektiviseringer i kommunerne.
- Samtidig med omprioriteringsbidraget er der for at understøtte kommunernes styrings- og

prioriteringsmuligheder - blandt andet taget initiativ til regelforenklinger på servicelovsområdet.

[Ældreområdet prioriteres]

- Omprioriteringsbidraget skal ses i sammenhæng med, at regeringen prioriterer ældreområdet.
- Konkret har regeringen i forslaget til finanslov lagt op til en prioritering af sundhed for demente og ældre medicinske patienter.
- Regeringen har også aftalt med KL, at kommunerne får tilbageført 1,9 mia. kr. ud af omprioriteringsbidraget på 2,4 mia. kr. i 2016 til en prioritering af velfærd til borgerne – dvs. det gælder ikke mindst børnene og de ældre.
- Med henvisning til omprioriteringsbidraget og for at spare kommunerne for administration blev det desuden aftalt med KL at videreføre – men samtidig at omlægge – ældremilliarden.
- Samlet er det min klare forventning, at kommunerne vil prioritere velfærd til de ældre.

[Ældremilliarden videreføres som løft i bloktilskuddet]

- Ældremilliarden fortsætter, men *udbetalingen* sker altså på en anden måde.
- Det vil jeg gerne uddybe:

- Venstre indgik i 2013 en finanslovsaftale med den tidligere regering og Det Konservative Folkeparti, der skulle løfte indsatsen på ældreområdet med 1 mia. kr. årligt.
- Der var enighed om, at ældremilliarden i de første to år – i 2014 og 2015 – skulle udmøntes via en pulje fordelt efter ansøgningerne fra hver enkelt kommune. Herefter skulle der tages stilling til den fremtidige udmøntning med henblik på en omlægning til bloktilskud.
- Efter ønske fra kommunerne har regeringen og KL aftalt, at ældremilliarden fra 2016 og frem videreføres som et løft i bloktilskuddet – og i servicerammen.
- Det træder i stedet for en proces, hvor midlerne først skulle fordeles og reserveres til hver kommune – og kommunerne så derefter skulle søge om at få tildelt pengene.
- Omlægningen indebærer en enklere proces. Samtidig har den enkelte kommune fået vished om den fremadrettede finansiering til at fortsætte de prioriterede løft af kvaliteten på ældreområdet.
- Og jeg er også sikker på, at kommunerne er tilfredse med, at regeringen har lyttet.

[Afrunding]

- Det er min og regeringens forventning, at kommunerne vil anvende midlerne til at fortsætte det prioriterede løft af kvaliteten på ældreområdet.
- Omlægningen er i fuld overensstemmelse med det forudsatte ved indførelsen af ældremilliarden.
- Og nu er det så også sådan, at omlægningen ikke betyder store ændringer i fordelingen i forhold til de tidligere år. Når beløbet indgår i bloktilskuddet, indgår det samtidig i udligningen mellem kommunerne. Derved tages der hensyn til forskelle i alderssammensætning og sociale forhold i kommunerne.

Samrådsspørgsmål G:

”Hvad mener ministrene om, at regeringens omlægning af ældremilliarden til det kommunale bloktilskud i forbindelse med kommuneaftalen for 2016 særligt rammer landets yderkommuner hårdt (jf. svar på FIU alm. Del – spm. 13), idet de løfter en stor plejeopgave pga. mange ældre borgere - og mener ministrene, at det er rimeligt?”

Svar på samrådsspørgsmål G:

[Den aftalte omlægning indebærer ikke store ændringer i fordelingen]

- Som tidligere nævnt er omlægningen et ønske fra kommunerne. De fordelingsmæssige virkninger ved omlægningen af ældremilliarden er også relativt små.
- Nogle kommuner får lidt mere og nogle lidt mindre – men det er små beløb, **også** for yderkommuner, når vi tænker på, hvor stort et tilskud det samlet er - og hvor stor den enkelte kommunes økonomi er.

[Forskelle i økonomiske vilkår håndteres i udligningssystemet]

- Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at regeringen lægger vægt på, at kommuner i alle dele af landet har fornuftige økonomiske vilkår for opgaveløsningen.
- Det gælder bredt set kommunernes opgaver - som i 2015 er budgetteret til at udgøre nettodriftsudgifter for samlet 330 mia. kr.

- Det har vi et udligningssystem til at håndtere.
- Gennem tilskuds- og udligningssystemet tages der generelt hånd om, at kommunerne har forskelle i befolkningens alderssammensætning, sociale forhold og strukturelle vilkår.
- Fx tages der konkret højde for et højere udgiftsbehov som følge af større afstande mellem indbyggerne, udfordringer med befolkningstilbagegang og flere ældre – som netop er kendetegnende for en række yderkommuner.
- Samlet set mener jeg, at kommunerne i yderområderne også efter omlægningen af ældremilliarden kan løfte de vigtige opgaver for deres ældre borgere.